

Cowi AS
Kongens gate 12
3603 KONGSBERG

Vår dato: 28.10.2015
Deres dato:

Vår referanse: 2008/293-44
Deres referanse:

Vår saksbehandler:
Jørn Jensen, tlf. 32808669

**EGGEMOEN, DEL AV MYRE, GNR. 94 BNR. 3, NORDERHOV, RINGERIKE KOMMUNE
OMRÅDEREGULERING
NYERE TIDS KULTURMINNER**

Vi viser til vår uttalelse fra 27. februar 2015, der vi opplyser at vi vil komme med en uttalelse om nyere tids kulturminner etter befaring. Befaringen ble foretatt 16. oktober, fylkesarkeolog Lars Hovland og kulturvernkonsulent Jørn Jensen fra Buskerud fylkeskommune var til stede. Brigader Arne Broberg fra Hønefoss har gitt opplysninger om kulturminnene.

BESKRIVELSE

Planområdet er i dag en furuskog, og er så å si helt flatt. Som det går fram av vedlagte rapport og kart ble det funnet rundt 15 nyere tids kulturminner innenfor planområdet. De fleste er groper av ulik type, flest små skyttergroper, men også større beskyttelsesgroper. Her er også to tufter etter forlegninger og to oppstillingsplasser for fly. Dessuten er det ei tidligere flystripe langs veien som danner grensa i øst for planområdet.

HISTORIE

Allerede i 1938 kom det forslag om en flyplass på Eggemoen. Men først i 1943, under den tyske okkupasjonen, startet byggingen. Både Organisation Todt, norske frivillige, såkalte brakkebaroner og krigsfanger deltok i byggingen. Anlegget hadde store dimensjoner, med rullebane, forsvarsstillinger, splintsikre oppstillingsplasser for fly, og mange moderne installasjoner og forlegninger. Flyplassen var bygd etter "spredningsprinsippet", som gikk ut på at både ulike installasjoner og fly var spredt slik at et alliert angrep ikke ville

ødelegge hele anlegget. Det var stasjonert både rekognoseringsfly, transportfly og jagerfly her.

Det norske flyvåpenet overtok flyplassen etter frigjøringen og brukte den fram til 1950. Noen år seinere, i 1953-1954, startet utbyggingen av Eggemoen leir.

VURDERING AV VERNEVERDI

Kulturminnene innenfor planområdet er relativt tallrike og konsentrerte i den østlige delen av området. De gir etter vår mening et godt bilde av hva slags anlegg som ble bygd på og ved en flyplass i en krigssituasjon. Med en beskjeden grad av formidling, som skilting, vil de fleste kulturminnene ha opplevelsesverdi.

Krigens kulturminner er nå blant satsingsområdene innenfor kulturminnevernet. Sammen med de freda bygningene på Eggemoen leir vil disse kulturminnene utgjøre et miljø, som vi mener er viktig å bevare.

Vi anbefaler at det legges hensynssone c) bevaring av kulturmiljø over den østre delen av planområdet, som vist på vedlagte kart. Det bør utarbeides bestemmelser som sikrer kulturminnene. Vi kan komme tilbake med konkrete råd som gjelder bestemmelser hvis det er ønskelig.

Med vennlig hilsen

Jørn Jensen
kulturvernkonsulent

Vedlegg:
Befaringsrapport
Kart

Kopi til:

Ringerike kommune	Postboks 123 Sentum	3502	HØNEFOSS
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	Drammen
Statens vegvesen Region Sør	Serviceboks 723	4808	Arendal